

А. С. Глушак

Лур'є Ноте

ЛУР'Є Ноте (Натан Михайлович; 02(15). 01. 1906, с. Розкішне, нині Гуляйпіл. р-ну Запоріз. обл. – 26. 11. 1987, Одеса) – письменник. Народився у сім'ї ремісника. Закін. пед. технікум у Мінську (1926), літ. відділ. 2-го Моск. університету (1931). Працював у ред. газет і журналів, у передвоєнні роки вчителював в Одесі. Дебютував оповіданням «Вночі на пасовищі» (1929). Публікація роману «Степ кличе» (1932) принесла визнання офіц. критики: євр. біднота після воєн. дій 1918–20 створює у степ. селі колективне госп-во, починає жити по-радянськи. У серед. 1930-х рр. твір перекладено з їдишу укр., рос., молдав. мовами і видано у Києві, Москві, Мінську, Тирасполі. Л. на установ. з'їзді рад. письменників (1934) одержав член. квиток з рук [М. Горького](#). «Одеський Шолохов» дописує другу частину роману (1941), далі третю – доопрацьов. варіант опубл. 1948. Під час 2-ї світової війни працював у військ. пресі. Співпрацював з Євр. антифашист. комітетом, з колективами євр. театрів. 1950 разом з групою євр. діячів культури Одеси (зокрема письменниками [Х. Вайнерманом](#), [І. Друкером](#)) був заарешт. За звинуваченням у євр. націоналізмі та співпраці з амер. розвідкою засудж. до 15-ти р. ув'язнення. В одному з концтаборів на Колімі познайомився з рос. поетом [А. Жигуліним](#). Реабіліт. наприкінці 1955, повернувся до Одеси. Але навіть на межі 1970–80-х рр. цензура викидала з роману «Перед грозою» (К., 1983) сторінки про сталін. репресії щодо «космополітів». Л. переглянув свої творчі орієнтири, зосередився на принципах гуманності, морал. відповідальності перед читачем. Новий етап творчості знаменують романи і повісті «Історія одного кохання» (1978), «Лише море та небо» (1978), «В дорозі» (1986), «Дні і роки» (1988; усі – Одеса). Про творчість Л. (понад 40 книжк. вид.), його нариси і публіцистику писали [Олесь Гончар](#), [І. Дузь](#), [А. Зорич](#), [Г. Полянкер](#), [А. Незвідський](#), [А. Вергеліс](#) та ін.

Рекомендована література

1. Ременик Г. Ноте Лур'є – 70 // ЛУ. 1976, 16 січ.;
2. Борщаговский А. А. Нотэ Лурье – 75 // Горизонт. О., 1982;
3. Черного Н. М. Ноте (Натан Михайлович) Лур'є: Біобібліогр. покажч. О., 1991.

Бібліографічний опис:

Лур'є Ноте / А. С. Глушак // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-59345>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).